

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף מו

כילת חתנים מותר להרכיב אותה ולפרק אותה בשבת היות ואין לה גג טפח ואין בזה משום איסור בניית אהל בשבת.

פעם אחת הלך רבי לדיוספרא (= שם מקום) והורה במנורה כרבי שמעון בנר. הגמרא מסתפקת האם הוא הורה במנורה שמותר לטלטלה - כמו שסובר רבי שמעון לגבי נר שמותר לטלטלו, או שהוא הורה שמנורה אסורה בטלטול, ולגבי נר הוא הורה שמותר לטלטלו - כרבי שמעון.

אמר רב יהודה: גם רבי שמעון שמתיר לטלטל נר של שמן (לאחר שכבה), בכל זאת הוא מודה שר של נפט אסור בטלטול משום שהוא מסריח ואינו ראוי לכלום חוץ ממלאכתו (כלומר הדלקתו שהיא מלאכת איסור). ולדעת רבה ורב יוסף גם נר של נפט (לאחר שכבה) מותר בטלטול לדעת רבי שמעון משום שהוא ראוי לכסות בו את הכלי.

צרות (= אבנים) שבחצר אסורים בטלטול גם לדעת רבי שמעון, הואיל ואין עליהם "תורת כלי".

הסבר קצר על נושאים נוספים המופיעים בדף:

- **שירים נזמים וטבעות הרי הם ככל הכלים הניטלים בחצר:** מדובר בתכשיטי נשים שאסור לאשה לצאת בהם לרשות הרבים גם כשהיא לבושה בהם. ואף שמותר ללכת במלבוש ברה"ר, בתכשיטי נשים אסור חכמים משום שחששו שהיא תשכח שהיא ברה"ר והיא תשלוף ותראה אותם לחברתה ותעבירם ד' אמות ברה"ר. אבל יש להם "תורת כלי" ולכן מותר לה לטלטלם בחצר (= רה"י) גם כשהיא לא לבושה בהם.

- **כל שאין מומו ניכר מערב יו"ט:** מדובר בבכור בהמה טהורה שאסור לכהן לשוחטו ולאוכלו אלא אם נפל בו מום קבוע שאז הוא מותר באכילה. רבי שמעון סובר שבכור שבערב יו"ט לא היה ניכר מומו אסור לשוחטו ביו"ט משום מוקצה, שהרי

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

לא היתה דעתו עליו לאוכלו מערב יו"ט. ודין בכור שונה מדין נר, שלגבי נר אדם יושב ומצפה מתי יכבה נרו ויוכל להשתמש בשמן, אבל לגבי בכור אדם לא יושב ומצפה מתי יפול מום בבכור, שאף אם יפול מום בבכור מי אמר שיהיה זה מום קבוע, ואף אם יפול בו מום קבוע מי אמר שימצא חכם הבקי במומים שיתיר לו את הבכור באכילה.

- **מפירים נדרים בשבת:** בעל יכול להפר את נדרי אשתו באותו יום שהוא שמע מהנדר. **נשאלים על נדרים בשבת:** אדם שנדר נדר יכול ללכת לחכם ש"יפתח לו פתח" להתיר את נדרו, ואף ג' הדיוטות (= אנשים פשוטים) יכולים להתיר את נדרו.
- **גורר אדם מטה כסא וספסל:** לדעת רבי שמעון מותר לגרור על הקרקע מיטה בשבת אם הוא לא מתכוון לעשות חריץ אף שבכך הוא עובר על תולדה של איסור חורש, משום שאף אם הוא יכוון לעשיית חריץ הוא יעבור רק על איסור דרבנן, כיוון שהוא חופר "כלאחר יד" כלומר שהוא לא חופר כדרכו ע"י מעדר או קרדום.
- **מוכרי כסות:** הוסבר לעיל בדף בט.

למסקנת הגמרא הטעם שאסר רבי שמעון לטלטל נר בעודו דולק הוא משום שהוא נעשה "בסיס לדבר האסור", כלומר כיוון שהנר (= הכלי) והשמן והפתילה הם טפלים לשלהבת כשהיא דולקת (שהיא מוקצה), אף הם נעשים מוקצה כמותה.

מושגים בדף

מנורה של חוליות: מנורה העשויה מחלקים, ואפשר לפרק ולהרכיב אותה. ואסור להרכיב אותה בשבת משום איסור עשיית כלי בשבת. **כעין חוליות / חידקי:** מנורה שעשויה מחתיכה אחת ויש בה סימנים וחריצים ונראית כאילו היא עשויה מחוליות.